

UDKAST

Bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering

I medfør af § 37, stk. 2 og 5, i lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 30. september 2013, fastsættes:

Formål og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen fastsætter regler om Naturstyrelsens vurdering, prioritering og indstilling af ansøgninger om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Stk. 2. Formålet med kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering er gennem forbedring af de fysiske forhold i vandløb at bidrage til genopretning af gydepladser og passager for vandrefisk, at forbedre forholdene for den akvatiske flora og fauna i øvrigt og at sikre en god økologisk tilstand i vandløbet.

§ 2. Ved vandløbsrestaurering forstås i denne bekendtgørelse udlægning af sten og gydegrus, herunder bearbejdning af brinker og profil, åbning af rørlagte vandløb og fjernelse af spærringer, herunder etablering af faunapassager.

Stk. 2. Ved indsats forstås i denne bekendtgørelse en indsats vedrørende vandløbsrestaurering, der fremgår af de vedtagne statslige vandplaner 2009-2015. Ved projekt forstås i denne bekendtgørelse en ansøgning, der omfatter en eller flere indsatser.

Stk. 3. Ved vejledende referenceværdier forstås erfaringstal for en gennemsnitlig omkostning pr. m vandløb ved vandløbsrestaurering, jf. stk. 1. De vejledende referenceværdier fremgår af bilag 1 og anvendes som udgangspunkt for en vurdering af omkostningseffektiviteten, jf. § 4, stk. 1 og § 5, stk. 1. Naturstyrelsen bemyndiges til at justere de vejledende referenceværdier på baggrund af nye erfaringstal. Nye vejledende referenceværdier offentliggøres på www.vandprojekter.dk.

§ 3. Bekendtgørelsen omfatter alene kommunale projekter vedrørende vandløbsstrækninger, hvor en vedtaget og offentliggjort statslig vandplan fastlægger en indsats med vandløbsrestaurering.

Stk. 2. Bekendtgørelsen omfatter alene kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering, hvortil der søges om tilskud efter NaturErhvervstyrelsens bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Vurdering og prioritering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering

§ 4. Ved Naturstyrelsens vurdering af ansøgninger om tilskud til forundersøgelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering gælder følgende kriterier:

- 1) Ansøgningen om tilskud til forundersøgelse vedrører en eller flere indsatser, der er omfattet af en vedtaget statslig vandplan 2009-2015.
- 2) Forundersøgelsen er omkostningseffektiv, jf. de vejledende referenceværdier i bilag 1. Et ansøgt beløb til forundersøgelse pr. indsats på mere end 5 gange referenceværdien anses ikke for omkostningseffektivt, jf. dog stk. 2.
- 3) Forundersøgelsen skal gøre det muligt at vurdere, om projektet vil opfylde de i § 5 nævnte kriterier.

Stk. 2. En forundersøgelse af en indsats med et ansøgt beløb på mere end 5 gange den vejledende referenceværdi kan efter en konkret vurdering anses som omkostningseffektiv i følgende tilfælde:

- 1) Den indsats, der forundersøges, vedrører fjernelse af en spærring ved et dambrug, som nedlægges efter frivillig aftale mellem kommunen og dambruget, og hvor kommunen i 2014 har fået tilsagn om tilskud fra Naturstyrelsen til opkøb af retten til opstemning af vandløbet.
- 2) En gennemførelse af den indsats, der forundersøges, vil have betydelig effekt i forhold til formålet med vandløbsrestaureringsprojekterne.

§ 5. Ved Naturstyrelsens vurdering af ansøgninger om tilskud til gennemførelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering gælder følgende kriterier:

- 1) Projektet vedrører en eller flere indsatser, der er omfattet af en vedtaget statslig vandplan 2009-2015.
- 2) Projektet sikrer en forbedring af tilstanden i vandløbet i henhold til det konkrete miljømål, fastlagt i de vedtagne statslige vandplaner 2009-2015. Projektet skal medføre forbedret passage for vandrende fisk og/eller forbedrede opvækst- og gydeforhold for fisk og/eller forbedrede forhold for akvatisk flora og fauna i øvrigt.
- 3) Indsatserne i projektet er omkostningseffektive, jf. de vejledende referenceværdier i bilag 1. Et ansøgt beløb pr. indsats på mere end 5 gange den vejledende referenceværdi anses ikke for omkostningseffektivt, jf. dog stk. 2.
- 4) Det ansøgte beløb pr. indsats må ikke overstige 3 mio. kr., jf. dog stk. 3.
- 5) Ved etablering af nye vandløbsstrækninger, herunder åbning af rørlagte vandløbsstrækninger, må brinkanlæg ikke være stejlere end 1:1,5.
- 6) Faldet på nye vandløbsstrækninger, der anlægges i forbindelse med fjernelse af spærringer eller genåbning af rørlagte strækninger, skal tilpasses de lokale fiskebestande og den lokale fauna og må ikke overstige 10 %.
- 7) Et projekt vedrørende vandløbsrestaurering må ikke medføre skade på de arter eller naturtyper, som et Natura 2000-område er udpeget for, eller være i modstrid med Natura 2000-planen for området, og må ikke medføre skade på dyre- og plantearter, omfattet af bilag 3 og bilag 5 til lov om naturbeskyttelse.

Stk. 2. En indsats med et ansøgt beløb på mere end 5 gange den vejledende referenceværdi kan efter en konkret vurdering anses som omkostningseffektiv i følgende tilfælde:

- 1) Indsatsen vedrører fjernelse af en spærring ved et dambrug, som nedlægges efter frivillig aftale mellem kommunen og dambruget, og hvor kommunen i 2014 har fået tilsagn om tilskud fra Naturstyrelsen til opkøb af retten til opstemning af vandløbet.
- 2) En gennemførelse af indsatsen vil have betydelig effekt i forhold til formålet med vandløbsrestaureringsprojekterne.

Stk. 3. Kriteriet i stk. 1, nr. 4, kan fraviges efter en konkret vurdering, hvis det ansøgte beløb ikke overstiger 5 gange referenceværdien i bilag 1, og hvis en gennemførelse af indsatsen vil have betydelig effekt i forhold til formålet med vandløbsrestaureringsprojekterne.

Stk. 4. Kriterierne i stk. 1, nr. 5 og nr. 6, kan fraviges under henvisning til konkrete naturmæssige, landskabelige, bygningsmæssige eller kulturhistoriske forhold.

§ 6. Hvis den økonomiske ramme for ansøgningsrunden ikke er tilstrækkelig til, at der kan meddeles tilsagn til alle ansøgninger, der opfylder kriterierne i §§ 4 og 5, skal Naturstyrelsen prioritere ansøgningerne.

Stk. 2. Ansøgninger om tilskud til forundersøgelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering prioriteres efter bedste omkostningseffektivitet og forud for ansøgninger om gennemførelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Stk. 3. Ansøgninger om tilskud til gennemførelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering prioriteres efter følgende prioriteringskriterier:

- 1) Omkostningseffektivitet.

- 2) Muligheden for, at dambrugserhverv kan videreføres eller omlægges inden for projektområdet under hensyn til miljøpåvirkningen.
- 3) Vandløb omfattet af nationale handleplaner for truede fiskearter, eller vandløb i Natura 2000-områder, hvor vandløbsfauna indgår i udpegningsgrundlaget.
- 4) Projektets virkning i forhold til forbedrede forhold for fiskebestandene i vandløbet, der medvirker til opnåelse af det konkrete miljømål, fastlagt i de vedtagne statslige vandplaner 2009-2015.

Stk. 4. Der gives point for hvert kriterium i stk. 3. Kriteriet i stk. 3, nr. 1, indgår i afvejningen med 40 %. Kriterierne i stk. 3, nr. 2 – 4, indgår i afvejningen med hver 20 %.

Stk. 5. Såfremt flere ansøgninger opnår samme antal point, prioriteres ansøgningerne efter omkostningseffektivitet.

Indstilling af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering

§ 7. Naturstyrelsen modtager ansøgninger om tilskud til forundersøgelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering og ansøgninger om tilskud til gennemførelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering fra NaturErhvervstyrelsen.

Stk. 2. På baggrund af en vurdering af ansøgningerne, jf. § 4 eller § 5, og efter prioritering i henhold til § 6, sender Naturstyrelsen en indstilling til NaturErhvervstyrelsen med henblik på, at NaturErhvervstyrelsen træffer afgørelse om ansøgningerne efter bekendtgørelsen om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den

Bilag 1

Vejledende referenceværdier for vandløbsrestaureringsindsatser

Vejledende referenceværdier er gennemsnitsværdier, der beskriver, hvad det typisk vil koste at gennemføre de forskellige indsatstyper omkostningseffektivt.

Referenceværdier for projekter, hvor detailprojektering sker i forbindelse med gennemførelsen

	Forundersøgelse	Gennemførelse
Gydegrus og sten		
Type 1 vandløb – op til 2 meters bredde	4.000 kr./km	16.000 kr./km
Type 2 vandløb – mellem 2 og 10 meters bredde	6.000 kr./km	34.000 kr./km
Type 3 vandløb – mere end 10 meters bredde	8.000 kr./km	72.000 kr./km
Spærringer	3.000 kr./km	21.000 kr./km
Rørlægning	3.000 kr./km	30.000 kr./km

Referenceværdier for projekter, hvor detailprojektering indgår i forundersøgelsen

	Forundersøgelse	Gennemførelse
Gydegrus og sten		
Type 1 vandløb – op til 2 meters bredde	8.000 kr./km	12.000 kr./km
Type 2 vandløb – mellem 2 og 10 meters bredde	12.000 kr./km	28.000 kr./km
Type 3 vandløb – mere end 10 meters bredde	16.000 kr./km	64.000 kr./km
Spærringer	6.000 kr./km	17.000 kr./km
Rørlægning	6.000 Kr./km	27.000 kr./km